

Promjene uvjeta reosiguranja imovine uzrokovane stanjem na međunarodnom tržištu

Sarajevo, 10.03.2003.

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- U proteklom periodu, skoro svake godine bez izuzetka, pojavljivale su se štete čiji znatan dio je plaćen od strane reosiguranja
- Štete su bile neuobičajene učestalosti
- Štete su bile izuzetno velike
- Uzroci šteta su kako prirodni, tako i ljudski

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- U Evropi, štete uslijed oluja su u vrlo malim vremenskim razmacima pogađale SR Njemačku, Francusku, Austriju i neke druge zapadnoevropske zemlje
- Istovremeno, štete uslijed oluja sve češće pogađaju i zemlje srednje i istočne Evrope u kojima do nedavno oluja nije predstavljala značajniji rizik – Češka, Poljska

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Učestalost i intenzitet tih šteta je neočekivan i van predviđanja zasnovanih na statistikama
- Karakteristika im je bila da je isti događaj pogodio dvije i više zemalja
- Oluje takvih razmjera su se dešavale i jedna za drugom, u razmaku od desetak dana

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Osiguranje i reosiguranje su po tim štetama plaćali odštete u milijardama USD

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- I poplava je bila prirodna opasnost koja se učestalo pojavljivala i stvarala štete u milijardama USD.
- I poplave su obuhvaćale više zemalja odjednom.
- Njemačka, Austrija, Poljska, Češka, Mađarska, Velika Britanija, Rumunija, Jugoslavija su bili pogođeni poplavom

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- U Češkoj Republici su se u razmaku od 5 godina (1997-2002) dogodile poplave intenziteta koji se očekuje jednom u 100 godina
- Uz materijalnu štetu, često je osiguranje pokrivalo i prekid poslovanja

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Zemljotres je još jedna prirodna opasnost koja je uz brojne živote odnosila i veliku imovinu, i osiguranu i neosiguranu
- Zemljotres u Turskoj je nanio velike štete tržištu reosiguranja

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Štete nastale djelovanjem ljudi su značajno porasle
- Iako su se velike štete dešavale i ranije (eksplozije u rafinerijama, potonuća platformi za bušenje Piper Alpha (1 milijarda USD) i Petrobras, padovi aviona (SwissAir MD-11, 800 miliona USD), prirodne opasnosti su uzrokovale neusporedivo veće štete...

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

... sve do učestalih terorističkih napada.

Najveći takav napad, 11.09.2001., na zgrade Svjetskog trgovačkog centra u New Yorku, uz mnogobrojne ljudske žrtve donio je i najveću osiguranu materijalnu štetu do sada.

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

Štete za osiguranje i reosiguranje po svim osnovama (materijalna šteta, prekid poslovanja, odgovornost, radnička kompenzacija, nezgoda, životno osiguranje) procjenjuju se u rasponu od 40 do 80 milijardi USD.

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Takav razvoj događaja utjecao je da znatan broj društava za reosiguranje iscrpi u znatnoj mjeri svoje rezerve, tako da se prihodom od investicija ne može pokriti loš tehnički rezultat

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Vlasnici društava za reosiguranje su već kroz duži period od nekoliko godina postavljali sve oštrije zahtjeve u pogledu profitabilnosti
- U osnovi to znači da tehnički rezultat treba biti ne samo pozitivan, već pozitivan u toj mjeri da se ostvare postavljeni ciljevi

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Stanje vrijednosti dionica na berzama je u vezi sa gubicima koje su reosiguravači imali, i generira spiralu
- Vrijednost pada i zbog gubitaka, i zbog umanjenja dobiti
- Takav pad vrijednosti uzrokuje prodaju dionica i povlačenje kapitala, pad rejtinga koji uzrokuje pad obima poslovanja, te stoga vrijednost pada i nadalje

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Jedan od primjera je Gerling Globale, reosiguravač u vlasništvu Ralpa Gerlinga i Deutsche Bank, po veličini do unazad godinu dana među prvih deset u svijetu.
- Od reosiguravača sa trostrukim A, zbog nemogućnosti prodaje, više nemaju nikakav rejting i prestali su prihvatati nove poslove

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- SCOR, koji je iskazao interes da ih kupi, je stoga pretrpio pad vrijednost dionica, gubitak rejtinga od trostruko A i morao je dobiti injekciju od USD 450 miliona da bi se zadržao na poziciji jednog od najvećih reosiguravača
- Grupacija Gerling osiguranja, sa svim društvima, pala je s rejtingom na BB

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Zbog općenitog pada vrijednosti dionica, svi reosiguravači gube na vrijednostima i rejtingu. Swiss Re je 2002. završio sa CHF 100 miliona gubitka i po prvi put nakon 1906. ne dijeli dividendu. Gubitak je uzrokovan padom vrijednosti dionica društava koje imaju u portfelju, ukupno izgubljena vrijednost je CHF 3,6 milijardi

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Utjecaj svih tih događaja je povlačenje kapitala iz reosiguranja, koje se više ne smatra profitabilnom industrijom
- Nakon tragedije u Svjetskom trgovačkom centru, oko 100 milijardi USD je povučeno iz reosiguranja
- Negdje oko 30 milijardi USD kapitala je uloženo u reosiguranje, ali najviše u društva na Bermudama, koja najviše

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- pokrivaju prirodne opasnosti u SAD i Japanu, tako da Evropa nema previše koristi od tog novog kapitala koji se iz SAD zbog poreznih olakšica preselio na Bermude

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Posljedica takvih kretanja je smanjenje broja reosiguravača
- Rejting profesionalnih reosiguravača pada (trenutno samo dva imaju AAA rejting, GeneralCologne Re i CCR)
- Zbog pada rezervi i pada vrijednosti investicija kapacitet reosiguravača koji i nadalje rade je znatno smanjen

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Smanjeni kapaciteti uzrokuju da ih reosiguravači koriste prvenstveno za najprofitabilnije poslove
- Zahtjev dioničara je da se uloženi kapital što prije vrati kroz dobit
- Stoga je i zahtjev reosiguravača da poslovi budu sa pozitivnim tehničkim rezultatom, pravilno tarifirani, te da eventualno plaćene štete mogu biti u razumnom roku kompenzirane premijom

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Istočna i srednja Evropa zbog ipak ograničenog rasta i dramatičnog pada premijskih stopa uslijed konkurencije prestaju biti atraktivno tržište. Stoga se mnogi povlače sa tog tržišta (GeneralCologne Re u imovinskim ugovorima, Gerling Globale prije svog kraha, New Re, Victoria Re, Rhein Re, Everest Re, a u zadnje vrijeme i Partner Re i SCOR).

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Kapaciteti se ograničavaju, izravno dovode u vezu s premijom, uvjeti ugovora se vezuju za izloženost i pruženi kapacitet a od uspjeha posla zavise malo ili nimalo, jer je do sada u poslovima koji su pozitivni ukupna premija često trebala biti prikupljana 20-30 godina da bi se pokrila samo jedna šteta do limita ugovora (ne računajući ostale štete i proviziju)

Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja

- Zaključak
- Stanje na međunarodnom tržištu reosiguranja je teško, konfuzno, tržište je “tvrdo”, sa premijama koje rastu 15%, 25%, u pojedinim vrstama i preko 100%, te sa ogradama u pokriću koja trebaju pružiti ograničenje šteta kojima su reosiguravači izloženi. Kapaciteti nedovoljni.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Provizije
- Općenito, provizije su smanjene
- Ovo se odnosi kako na provizije kod kvartalnih obračuna, tako i na profitne provizije
- Kod profitnih provizija povećan je izdatak za troškove reosiguravača

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Smanjenjem provizija reosiguravači pokušavaju postići ciljanu profitabilnost ugovora, te makar djelomično poboljšati odnos između limita (kapaciteta) ugovora i premije
- Kod auto-kaska uvođenje skalarne provizije, kojom se provizija za ovu vrstu osiguranja sa uskom marginom dobiti jače vezuje za rezultat

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Uvođenje limita po događaju za pojedine prirodne opasnosti
- Brojne i velike štete od prirodnih opasnosti navele su reosiguravače da ograniče svoju obavezu u eventualnim štetama
- Takvo ograničenje postižu uvođenjem limita po događaju za prirodne opasnosti

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Limit se u pravilu uvodi za sve prirodne opasnosti koje mogu dovesti do masovnih i katastrofalnih šteta (udar groma se ne ograničava na taj način)
- Takve prirodne opasnosti bile bi oluja, poplava grad/tuča, zemljotres, klizanje tla
- Limit je uobičajeno u apsolutnom iznosu

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Nakon dugotrajnog pregovaranja Bosna RE je umjesto limita u apsolutnom iznosu – koji zbog broja cedenata ne bi mogao biti na njih raspoređen – uspjela postići dogovor koji možda u početku ne daje veliki limit po događaju, ali je otvoren za rast kako se obim posla povećava
- Koliko znamo, to je jedini limit, barem u...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...srednjoj i istočnoj Evropi koji je na taj način određen
- Limit je postavljen na 30% od stvarne (ukupne) izloženosti prema podacima na 01.01.2003. za naredni šestomjesečni period i od 01.07.2003. za narednih šest mjeseci.
- Uz to, limit je određen samo za poplavu i...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...zemljotres.
- Znači, oluja i grad/tuča kao najznačajnije preostale, kao i druge prirodne opasnosti, nisu obuhvaćeni limitom, što smatramo značajnim uspjehom i još jednim izuzetkom na tržištu.
- Nažalost, neki od reosiguravača koji su kod ove obnove prihvatili takav limit po...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...dogadaju su nam već početkom ove godine najavili da to neće moći prihvatiti za narednu ugovornu godinu.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Zbog strogih zahtjeva, praćenje izloženosti rizika, tj. ugovora o reosiguranju, prirodnim opasnostima je postalo jedan od osnovnih zahtjeva reosiguravača
- Osnovna opasnost leži u kumulu rizika
- Za reosiguranje, posebno za Bosna RE, kumul se uvećava zbog većeg broja cedenata koji rade na istom području

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Stoga je neophodno praćenje rizika izloženih prirodnim opasnostima. U ovoj godini najznačajnija je poplava – zemljotres kao rizik koji treba osigurati nije zabilježio značajan interes od strane osiguranika – ali vrlo skoro i oluja i grad/tuča mogu dospjeti u fokus.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Kod poplave, a to ćemo vidjeti i nešto kasnije, bitni podaci su
 1. Je li poplava osigurana (dodatni rizik)?
 2. Je li osigurana na prvi rizik ili na sumu osiguranja?
 3. Lokacija

Lokacija podrazumijeva i adresu (ulica, naselje) kako bi se pratila izloženost u...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...najužim lokacijama, potom općinama (i u FBiH i u RS), te na nivou kantona u FBiH.
- Praćenje je značajno i zbog izvještajnih perioda od kojih zavisi povećanje limita p događaju
- Posebno je značajno zbog samopridržaja društava za osiguranje, jer eventualna nedostatnost pokrića reosiguranjem pada na njih

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Naša preporuka kod osiguranja poplave kao dodatne opasnosti uz požarnu policu je da se nudi osiguranicima **ISKLJUČIVO** kao osiguranje na prvi rizik
- Na taj način precizno ćete znati vašu maksimalnu obavezu
- Naravno, suma osiguranja nam je značajan podatak koji moramo imati

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Tamo gdje je poplava uključena u pokriće (nije dodatni, već osnovni rizik) – to ne mogu biti požarne police – preporučujemo uvođenje podlimita za poplavu, kojim se postiže isti efekt ograničavanja obaveze

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Može li biti poplave u BiH?
- Naravno da može, čak i tamo gdje je niko ne očekuje – Mostar, Lukavac, Srebrenik, Prijedor, Azići, okolica Bihaća...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Krađa novca postaje sve veći problem
- Broj opljačkanih pošta i banaka u zadnje 3 godine je već desetak
- Broj opljačkanih prodavaonica, benzinskih pumpi, poduzeća se ni ne zna
- Učestale su i krađe kurira/poštara
- Novac se vrlo rijetko pronađe, a osumnjičeni se obično brzo puste na slobodu zbog nedostatka dokaza

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Osiguranje i reosiguranje ne može niti smije biti spas za one koji ne ulažu u svoju sigurnost niti sprovode sigurnosne mjere
- Tzv. tarifa IV bi trebala doživjeti modernizaciju i promjene tom pogledu
- Sigurnosne mjere moraju biti ispoštovane
- Moraju biti navedene lokacije
- Prijenos novca treba osiguravati prema transportnim pravilima, što znači da...

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...igra sa premijom (makar i većom po tarifi IV nego što je po transportu) treba prestati jer ne znamo obim prometa novca. Taj je obim nakon prelaska platnog prometa sa Zavoda za platni promet na poslovne banke veoma uvećan
- Na osnovu saznanja iz prakse i razumnih iznosa za koje se po pojedinim kategorijama može nositi rizik određeni su

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- ...podlimiti.
- Ujedno, PML se ne smatra pogodnim kod osiguranja novca, te je stoga suma osiguranja uvedena kao osnovica za distribuciju rizika/premije/šteta
- Niti jedna krađa koja se desila u zadnje 3 godine nije izvršena tako da je dio novca ostao na pokradenoj lokaciji – **UVIJEK JE ODNOSEN SAV NOVAC**

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- I ne samo novac
- U nekoliko slučajeva, odnesene su cijele kase teške preko 100 kg, čak i preko krovova. Niko to nije primijetio, pa ni u Hitnoj pomoći u Sarajevu koja radi 24 sata.
- Stoga je PML kao osnovica neprihvatljiv.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Netipični rizici
- Lider ugovora po uvidu u portfelj zatražio da, kako ih je nazvao, netipični požarni rizici i rizici loma budu provjereni s njegove strane, te da ih on tarifira i postavi uvjete osiguranja (obim pokrića, podlimiti, isključenja, franšize).
- Takvi netipični rizici su naftovodi, naftni terminali, plinovodi, garniture za bušenje i slično.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Ustanovljeno je da su neki takvi rizici imali premiju koja je 6-7 puta niža od premije koju lider smatra odgovarajućom za takav rizik. Takva disproporcija je neprihvatljiva za njih i između ostalog i to je bio razlog za ovaj zahtjev u pogledu netipičnih rizika.
- I inače, pitanje premijskih stopa je također važno, o čemu ćemo govoriti u narednom dijelu.

Promjene na ugovorima o reosiguranju imovine Bosna Re

- Klauzula o događaju je ostala nepromijenjena za ugovornu 2002. godinu.
- Ključna promjena koja je bila očekivana, ali se nije desila, je određivanje trajanja jednog događaja kod poplave na 504 sata. Znači, jedna poplava obuhvaća sve što se unutar 504 sata događa na jednom području, te se primjenjuje jedan limit po događaju.

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Kako se očekuje nastavak “tvrdog” tržišta, provizije će vjerojatno još stagnirati, neovisno od rezultata

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Prirodne opasnosti će i nadalje biti veliki problem – uostalom i 2003. je započela poplavama u Njemačkoj, Rumuniji
- Teško je predvidjeti hoće li se ostvariti i radikalni zahtjevi za potpunim isključivanjem prirodnih opasnosti (odnosno, osnovno požarno pokriće koje bi bilo na osnovi koja je trenutno u primjeni u zapadnoevropskim zemljama – FLEXA)

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- FLEXA – Požar, udar groma, eksplozija i pad letjelice
- Moguće je proširenje opasnosti koje potpadaju pod limit po događaju tako da se obuhvate (u našim ugovorima) i oluju i grad/tuču
- Stoga je naša preporuka da se što prije počne razmišljati o restrukturiranju osiguranja od požara, tako da sve prirodne opasnosti, osim udara groma, budu dodatne opasnosti uz dodatnu premiju

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Ukoliko se to ne bude uradilo na vrijeme može se doći u probleme kod plasmana ugovora, odnosno da prirodne opasnosti budu isključene, a da su pokrivena već izdanim policama
- Razmišljanja o takvi promjenama postoje u Sloveniji i Češkoj Republici

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Moguće je nametanje strožije klauzule o grešci na PML-u (imali smo zahtjeve za dopuštenom greškom od 25%) ili prelazak na ugovor zasnovan na sumi osiguranja
- Brojna društva za osiguranje u Poljskoj, Češkoj Republici, kao i cijela Rumunija (uključujući Allianz Tiriac osiguranje) svoje imovinske ugovore o reosiguranju imaju isključivo na bazi SO

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Na taj način reosiguravači precizno znaju svoju maksimalnu obavezu po pojedinom riziku
- Sve su češća i uključivanja klauzula o učešću u štetama koje prelaze određeni % premije, ili o ograničenju ukupne obaveze

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Premijske stope su bolna tačka u svim zemljama Evrope.
- Nažalost, premijske stope u BiH su izuzetno niske i vrlo često su, kod rizika za koje neka društva traže fakultativno pokriće, premijske stope koje traže inozemni reosiguravači od 3 do 7 puta više.

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Naš lider nam je prigovorio da su nam prosječne premijske stope preniske i da bi trebale rasti barem po 10% na godinu.
- Ukoliko se takav trend ne postigne i prosječne stope ne počnu rasti, moguće posljedice su nemogućnost dobijanja ugovora, ili zahtjevi za minimalnim premijskim stopama

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Ovo je ozbiljno pitanje koje utječe na sudbinu svih koji se bave imovinskim osiguranjima
- Ne zaboravimo da je BiH u ovom trenutku toliko malo tržište osiguranja da bi, u takvom slučaju, bilo napušteno i u potpunosti prepušteno samo sebi, te se domaćim kapacitetima rizici ne bi mogli pokrivati

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Procjena PML-a ostaje problem iz nekoliko razloga, koje pokušavamo već niz godina pojasniti:

Samopridržaji domaćih društava za osiguranje su prenapregnuti, i greška na PML-u ih može odvesti u stečaj

Izloženost je puno značajnija i puno veća briga od “ušteta” načinjenih umanjivanjem PML-a

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Nedostatak znanja i iskustva kod procjene PML-a
- Reosiguravači pooštravaju definicije PML-a (npr. SCOR sada na ugovorima koje on vodi nameće svoju definiciju tzv. MFL, Maximum Forseeable Loss, najveće predvidive štete)
- Može se desiti da definicija bude ugrađena u ugovor i kao takva postane obavezna (uz sva ograničenja po klauzuli o grešci)

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Podsjećamo da bi svako društvo za osiguranje trebalo imati definiciju PML-a koje se striktno pridržava, te stručni tim koji će procjenjivati PML
- PML svakog rizika, značajnijeg i opasnijeg po svojoj vrijednosti, položaju, prirodi ili djelatnosti bi trebao biti procijenjen uz najveći mogući oprez, te revidiran nakon

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- proteka nekoliko godina, ili ukoliko dođe do suštinskih promjena na riziku
- Bosna Re je svoje viđenje procjene PML-a i načina njegovog određivanja predočila kroz Smjernice o određivanju najveće vjerojatne štete, a na osnovu iskustva i znanja vodećih reosiguravača

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Primjer hotela Holiday Inn, 2002. godina
- Na tender za osiguranje hotela javilo se 7 osiguravajućih društava
- Do tada je hotel bio osiguran kod 2 društva od tih 7
- Niti jedno prijavljeno društvo nije našlo za shodno da obiđe hotel i procijeni rizik, te odredi PML

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Fakultativne ponude za osiguranje hotela su bile 5 puta više od ponuda društava koja svojom veličinom i kapacitetom svojih ugovora o reosiguranju mogu automatski uzeti hotel u osiguranje
- Stoga i želimo dati doprinos poboljšanju tretmana PML-a kroz seminar o procjeni PML-a sutra i preksutra, sa praktičnim obilaskom hotela i zgrada Unitic-a

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Naš imovinski ugovor se sastoji od niza sekcija (imovina – požar i lom, auto-kasko, odgovornost)
- Već kod obnove za 2003. godinu istaknut nam je zahtjev da svaka sekcija zasebno bude profitabilna, bez prihvatanja argumenta ukupne profitabilnosti ugovora

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Stoga je sekcija auto-kaska, kao najslabija pod svih, dobila skalarnu proviziju

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Moguće je da pojedine sekcije ne budu obnovljene jer ne generiraju dovoljno premije – npr. odgovornost, koja je zaista nerazvijena u BiH

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Rizici obuhvaćeni ugovorom mogu biti sužavani (prirodne opasnosti, ili kao npr. odgovornost liječnika u sekciji odgovornosti, koja je isključena kod obnove za 2003.)

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Limit ugovora KM 5.000.000
- Cedirana premija KM 200.000 (25X)
- Provizija 15% = KM 30.000
- Kvota šteta 40% = 80.000
- Rezultat KM 90.000 (45%)

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- U slučaju štete od KM 5.000.000 (zaboravimo mogućnost greške na PML-u!)
- Reosiguravačima će trebati 55 godina da pokriju pozitivnim rezultatima takvu štetu. Pri tome, njihovi troškovi nisu uzeti u obzir.
- Objektivno, takav omjer je neprihvatljiv.

Trendovi i očekivanja za 2004. godinu

- Zaključak
- Čekaju nas teška vremena i pogoršanje uvjeta reosiguranja je vrlo izvjesno. Istovremeno, s tim promjenama moramo se potruditi da iziđemo iz spirale pada premijskih stopa, te osiguranja koja se daju bez oslanjanja na struku, a pod pritiscima neopravdanih zahtjeva osiguranika i konkurencije kojoj je primarna policirana premija, a ne rizik koji se nosi, niti naplaćena premija.